Umferðarstýrð loftgæði?

Ómar Smári Ármannsson

Lögreglan á höfuðborgarsvæðinu

Hlutverk…

- Hlutverk veghaldara, sveitarfélaga og Vegagerðar, er að sjá um götur og vegi, þ.m.t. umferðarmerkingar.
- Hlutverk lögreglu er að annast eftirlit með ökumönnum og ökutækjum.
- Lögreglan byggir aðgerðir og viðbrögð á skýrum heimildum í lögum, reglugerðum eða samþykktum.

Lögreglan á höfuðborgarsvæðinu

Svifryk

- Það er ekki bannað að þyrla upp ryki.
- Bílar mega menga
  - a.m.k. takmarkað.

Umferðarstýring…

- Lögreglan ein og sér dregur ekki úr leyfilegum hraða ökutækja á stofnbrautum nema að gefnu tilefni, s.s. vegna umferðarslysa, óhappa eða af öðrum sérstökum ástæðum.
- Veghaldari / Samgöngustofa gefa út tímabundin framkvæmdaleyfi til verktaka er gera t.d. kröfu um lægri umferðarhraða.

Lögreglan á höfuðborgarsvæðinu

Svifryksvandi...

- Svifryk í lofti er mest á vorin þegar þurrt er og lygnt, en minnst í snjó, rigningu og bleytu.
- Stór ökutæki þyrla upp meira ryki en lítil.
- Mengunin mest í við stofnbrautir.
- Ökuhraði hefur áhrif.

Úrræði...

- Nagladekkin undan.
- Byrja fyrr að sópa stofnbrautir.
- Bleyta stofnbrautir í þurrviðri.
- Takmarka umferð stórra ökutækja um tilteknar stofnbrautir á tilteknum tíma.
- Draga úr öku-hraða tímabundið,
  - með heimild í lögum,
  - með „handafli“.

Lögreglan á höfuðborgarsvæðinu

Umferðarstýring með „handafli“…

- Hægt er að skoða möguleika á skipulegri umferðarstýringu á ákveðnum tímum og/eða við tilteknar aðstæður, s.s. vegna svifryksmengunar, hálku, óveðurs o.fl.
- T.d. með stafrænum skiltum er sýna tíma-bundið lækkun á leyfilegum ökuhraða á tilteknum vega-köflum þegar brýn ástæða er fyrir hendi.

Undirbúningur og framkvæmd...

- Slík umferðarstýring þekkist víða erlendis.
- Gera þyrfti ráð fyrir möguleikanum í Umferðarlögum og Merkjareglugerð.
- Undirbúa þarf verkefnið vel, s.s. að ákveða hver greiðir kostnaðinn (Vegagerðin annast t.d. drjúgan hluta stofnbrauta borgarinnar), hver á að annast framkvæmdina og hvernig**...**

Lögreglan á höfuðborgarsvæðinu

Undirbúningur og framkvæmd…

- Koma þarf upp búnaði, bæði á vettvangi og í stjórnstöð.
- Fræða ökumenn.
- Skipuleggja eftirlit og eftirfylgni.
- Viðurlög.

Lögreglan á höfuðborgarsvæðinu

Aðrir möguleikar…

- Hækka skatta (virðisaukaskatt) og gjöld (vörugjöld/gúmmígjald?) á negldum hjólbörðum,

- eða það sem er ákjósanlegra,

- Lækka skatta og gjöld á öðrum dekkjum en nagladekkjum.

Aðrir möguleikar…

- -Breyta álögum ríkisins á neglda hjólbarða og nagla? Dekkin, sem slík sem og naglarnir, eru innflutt – ca. 50/50. Venjuleg innflutt dekk eru og negld hér á landi. Því þyrfti að skattleggja naglana aukalega...

Röksemdir…

-Ef bifreiðaeigendur eiga þess kost að kaupa jafngóð dekk ódýrari velja flestir sjálfkrafa þá leið.
-Öryggi í umferðinni eykst ef bifreiða-eigendum verði gert auðveldara að endur-nýja hjólbarðana.

-Dregur úr svifryksmengun.
-Dregur úr kostnaði við viðhald gatna og vega.
-Gæti aukið slysahættu við tilteknar aðstæður, s.s. á sléttum ís eða í hálku.

Aðrir möguleikar…

- Leggja sérstakt gjald á bifreiðar með neglda hjólbarða.
- -Framkvæmd / Viðurlög?
  -Var gert í Osló.
  -Hefur verið hugleitt í Stokkhólmi.

- Banna notkun negldra hjólbarða í borginni.
- Framkvæmd / Viðurlög?

Lögreglan á höfuðborgarsvæðinu

Aðrir möguleikar…

- Lækka með lögum leyfðan hámarkshraða í þéttbýli yfir vetrartíma, t.d. um 10 km þar sem leyfður hámarkshraði er 30 km/klst, um 20 km þar sem leyfður hámarkshraði er 50 km/ og 30 km þar sem leyfður hámarkshraði er hærri.

- Hægir á umferð.
- Dregur úr árekstrar- og slysahættu.

Skapa öryggari aðstæður / hvetja til aukinnar reiðhjólanotkunar…

-Umferðarslysum þar sem bifreiðar og gangandi vegfarendur eiga hlut að máli hefur fækkað jafnt og þétt á undanförnum árum þrátt fyrir að heildartala umferðarslysa hafi hækkað. Aukningin er öll meðal hjólreiðafólks (98 manns á höfuðborgarsvæðinu árið 2014). Fjölgun slysanna er í samræmi við fjölgun hjólreiðafólks í umferðinni á síðustu árum. Mikilvægt er að gera ráðstafanir svo draga megi úr slysahættu meðal hjólreiðafólks, s.s. með skilyrðum á nauðsynlegum búnaði reiðhjóla (ljósabúnaði, hemla-búnaði o.fl.) þegar þau eru seld út úr búð, gerð reiðhjóla-stíga, frágangi við þveranir gatna og heimkeyrsla, hæð gróðurs við gatnamót o.fl.

Gangandi umferð…

- Skapa öryggari aðstæður og hvetja til gangandi umferðar allt árið.

-Heilsusamlegt.
-Ódýrt.

Almenningssamgöngur…

- Skapa möguleika og aukið aðgengi til notkunar almennings-samgangna.

-Ódýr og öruggur samgöngumáti.

NIÐURSTAÐA